
IMPETIGO (KRENTENBAARD, KINDERZEER, STAFYLOKOKKEN INFECTIE)

WAT IS IMPETIGO ?

Impetigo is een oppervlakkige infectie van de huid door bacteriën. Kenmerkend voor de infectie is het ontstaan van gelige korstjes. Er kunnen ook blaartjes ontstaan. Het komt vooral bij kinderen voor, en het zit vaak in het gezicht. Het wordt ook wel '**krentenbaard**' of '**kindzeer, kinderzeer**' genoemd. Impetigo is besmettelijk, het kan snel worden overgebracht op andere kinderen in de omgeving. Het is niet gevaarlijk, kinderen worden er ook niet ziek van.

impetigo met gele korstjes

HOE ONTSTAAT IMPETIGO ?

Impetigo is een infectie van de huid die wordt veroorzaakt door bacteriën, meestal door huidbacteriën die stafylokokken worden genoemd (*Staphylococcus aureus*). Impetigo kan ook, minder vaak, worden veroorzaakt door streptokokken (*Streptococcus pyogenes*). Er zijn verschillende soorten stafylokokken, en sommige soorten kunnen een stofje produceren waardoor blaren ontstaan. De variant van impetigo waarbij kleine of grotere blaren ontstaan heet **impetigo bullosa**. Bij hele kleine kinderen kunnen zelfs oppervlakkige ontvellingen over grote gebieden ontstaan. Hierbij ziet men roodheid en blaren, en dit beeld wordt **staphylococcal scalded skin syndrome (SSSS)** genoemd.

Impetigo is heel besmettelijk. Het wordt makkelijk overgebracht naar andere kinderen, via de handen of via handdoeken of voorwerpen. Soms ontstaat een uitbraak op school, dan loopt de hele klas of peutergroep opeens rond met gelige korsten of blaren. Ook volwassenen kunnen impetigo krijgen, maar dat gebeurt veel minder vaak. Blijkbaar bouwt men een bepaalde weerstand op tegen de bacterie.

Impetigo kan makkelijker ontstaan als de huid beschadigd is. Bijvoorbeeld onder de neus kan bij een verkouden kind met een loopneus de huid geïrriteerd en beschadigd zijn. Ook bij atopisch eczeem is de kans op impetigo groter. En bijvoorbeeld na waterpokken: het waterpokken virus veroorzaakt blaasjes en open wondjes, die in tweede instantie geïnfecteerd kunnen raken met stafylokokken. Ook bij insectensteken, schaafwonden, en wondjes door krabben kunnen besmet raken met de stafylokok. Door krabben bij jeuk kan de bacterie zich verspreiden naar andere gebieden.

WAT ZIJN DE VERSCHIJNSELEN, HOE ZIET IMPETIGO ER UIT ?

Bij impetigo ontstaan oppervlakkige beschadigingen van de huid, ontvellingen of kleine blaasjes of blaren die snel kapot gaan. Uit de ontvelde gebieden of blaarbodems lekt wondvocht, dit droogt uit tot een gelige (honing-geel) of bruinige korst. De huid is vaak ook lichtrood. De korstjes kunnen groter worden. Na verloop van tijd drogen de korsten op en vallen ze vanzelf van de huid af. De huid daaronder blijft nog enige tijd rood, maar geneest uiteindelijk zonder dat er littekens achterblijven.

Meestal verloopt de infectie mild, zonder veel klachten. Een enkele keer komt het voor dat kinderen er ziek van worden, met koorts en gezwollen lymfklieren. Bij gezonde mensen geneest de infectie spontaan binnen 2-3 weken, ook zonder behandeling, maar als er behandeld wordt met middelen tegen bacteriën (zalven of een antibioticakuur) dan geneest het wel veel sneller.

impetigo: honing- gele korstjes

impetigo: honing- gele korstjes

impetigo: honing- gele korstjes

impetigo met blaren

impetigo met blaren

impetigo met blaren

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose kan bijna altijd worden gesteld op hoe de plekken eruitzien. Bij twijfel en bij ernstige infecties kan een kweek worden afgenomen met een wattenstokje. Als het beeld niet duidelijk is, en het ook nog iets anders zou kunnen zijn dan impetigo, wordt er soms een stukje weefsel (huidbiopt) afgenomen voor microscopisch onderzoek.

WAT IS DE BEHANDELING ?

In milde gevallen wordt impetigo behandeld met een bacteriedodende crème of zalf. Voorbeelden daarvan zijn fucidine crème, chloorhexidine crème, Bactroban zalf (mupirocine). Ook andere producten met antibacteriële eigenschappen kunnen worden gebruikt, bijvoorbeeld honingzalf of betadinezalf of betadine-scrub.

In uitgebreide gevallen kan een antibioticakuur worden voorgeschreven in de vorm van tabletten, capsules of een drankje. Er zijn verschillende antibiotica die werkzaam zijn tegen stafylokokken en streptokokken, bijvoorbeeld Floxapen (flucloxacilline), Augmentin (amoxicilline met clavulaanzuur), Klacid (claritromycine) of Zithromax (azitromycine).

MOET IK MIJN KIND THUISHOUDEN VAN SCHOOL OF CRÈCHE ?

Hier is niet iedereen het over eens. Kinderen met een infectie worden soms thuis gehouden om besmetting van andere kinderen te voorkomen. In geval van impetigo heeft dat weinig zin, want de huid is lang voordat de gelige korstjes ontstaan al besmettelijk, dus de andere kinderen die er bevattelijk voor zijn hebben het waarschijnlijk al opgelopen. Dus thuis houden van een kind zal een uitbraak van impetigo in een klas niet voorkomen. Het officiële advies van huisartsen en instanties zoals de GGD is daarom dan ook: een kind met impetigo hoeft niet thuis te blijven.

Er kunnen echter andere redenen zijn om een kind een paar dagen thuis te houden, bijvoorbeeld omdat het ziek of hongerig is, of omdat het voor leidsters en andere ouders niet zo'n prettig idee is om geconfronteerd te worden met een kind dat onder de zeer besmettelijke gelige korsten zit. Daarom valt er ook iets voor te zeggen om, bij een kind met meerdere plekjes, indien dat niet al te ingewikkeld te regelen is, het kind een paar dagen thuis te houden. Twee dagen na het starten van de behandeling met crèmes of tabletten kan het kind dan weer naar school of crèche.

Waarschuw in ieder geval de leiding als uw kind impetigo heeft. Zij kunnen dan alert zijn op besmetting van andere kinderen, en de ouders al adviseren wat te doen.

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN ?

Meestal geneest impetigo vanzelf binnen 2-3 weken zonder littekens. Bij mensen met een donkere huid kunnen er tijdelijk lichtere of donkerder gekleurde plekken achterblijven.